

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายงาน

การเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

- รายงานการสอบสวนการตายอย่างกะทันหันของเด็กอายุ 2 เดือน 146
- สรุปสถานการณ์โรคเอดส์ ประจำวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2536 155

สาระสำคัญในฉบับ

Highlight

รายงานการสอบสวนการตายอย่างกะทันหันของเด็กอายุ 2 เดือน

ศูนย์ระบาดวิทยาภาคใต้ จังหวัดสงขลา ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากกองระบาดวิทยาว่าหนังสือพิมพ์เคลวินส์ ฉบับวันที่ 21 มกราคม 2536 ลงข่าว เด็กหญิงพุดสนา ไตรภรณ์ อายุ 2 เดือน ไปฉี่วัดขึ้นที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2536 เมื่อกลับบ้าน มีน้ำลายฟูมปาก เนื้อตัวเขียวเป็นจ้ำๆ และเสียชีวิตต่อมา ทางศูนย์ระบาดวิทยาภาคใต้ จังหวัดสงขลาได้ประสานงานกับศูนย์โรคติดต่อทั่วไปเขต 12 และโรงพยาบาลหาดใหญ่ เพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าว ในวันที่ 22, 25 มกราคม 2536 โดยรวบรวมข้อมูลจากทะเบียนการให้วัคซีน และการเก็บวัคซีนของโรงพยาบาลหาดใหญ่ และสอบถามรายละเอียดจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งโรงพยาบาล, สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 12, ศูนย์โรคติดต่อเขต 12 และญาติของผู้ตาย

รายงานการสอบสวนการตายอย่างกะทันหันของเด็กอายุ 2 เดือน

ผลการสอบสวนการตายอย่างกะทันหันของเด็กอายุ 2 เดือน

1. ประวัติผู้ตาย ชื่อ เด็กหญิงพศุภญา ไตรภรณ์ อายุ 2 เดือน บุตรี นายจิรศักดิ์ ไตรภรณ์ และ นางรัชนก ไชตรีรัตน์ อายุ 19 ปี ทั้งคู่ อยู่บ้านเลขที่ 105/2 ถนนโชคสมาน 1 ตำบลคองหงษ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ถอดคอก่อนกำหนด สภาพปกติ น้ำหนักแรกคลอด 2,800 กรัม ที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ มารดาฝากครรภ์เมื่อท้องได้ 7 เดือนครึ่ง ได้รับวัคซีน TT 1 เข็ม และเด็กได้รับวัคซีน OPV และ DTP ครั้งแรกในครั้งนี้ ในวันที่ 19 มกราคม 2536 ที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ ใน Well Baby Clinic ก่อนได้รับวัคซีน เด็กมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง รับประทานอาหารนมแม่เพียงอย่างเดียว โดยมีแม่เป็นผู้เลี้ยงดูอยู่ที่บ้าน มารับวัคซีนตามที่โรงพยาบาลนัด

อาการหลังได้รับวัคซีน OPV และ DTP ใน Well Baby Clinic เวลาประมาณ 14.00 น. เวลาประมาณ 20.00 น. เด็กกินนมแม่ และยาลดไข้ พาราเซตามอล ไซริบตามหมอสั่ง เวลาประมาณ 24.00 น. ตื่นกินนมแม่อีกครั้งแล้วนอนต่อ ตื่นตอนเช้าแม่เด็กพบว่าเด็กเสียชีวิตแล้ว ตาของเด็กจึงนำพ่อและแม่เด็กเข้าแจ้งความที่ สภ.อ.หาดใหญ่ ตำรวจจึงได้นำตัวเด็กไปโรงพยาบาลหาดใหญ่ แพทย์ทำการชันสูตรแล้ว สันนิษฐานว่า เป็น Sudden Death Syndrome ในเด็ก เพราะจากสภาพร่างกายไม่มีอะไรผิดปกติ และไม่ได้รับอะไรที่ผิดปกติ มีเพียงอาการเขียวเป็นจ้ำๆ ที่เล็บเท้าเขียว ญาติจึงนำศพกลับและฝังในวันที่ 20 มกราคม 2536

2. การให้บริการใน Well Baby Clinic ของโรงพยาบาลหาดใหญ่ ให้บริการสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และในวันที่ 19 มกราคม 2536 มีดังนี้

2.1 ให้บริการตรวจสุขภาพและฉีดวัคซีน บริการฉีดวัคซีนฟรีเฉพาะ DTP และ HBV เท่านั้น วัคซีนอย่างอื่นต้องเสียค่าบริการ และในวันที่ 19 มกราคม 2536 มีเด็กมารับบริการทั้งสิ้น 194 ราย มีรายละเอียดดังนี้

วัคซีนที่ได้	เด็กที่รับบริการ (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
DTP, OPV เข็มที่ 1	9	15	24
DTP, OPV เข็มที่ 2	14	27	41
DTP, OPV เข็มที่ 3	10	12	22
DTP, OPV เข็มที่ 4	7	10	17
DTP, OPV เข็มที่ 5	3	3	6
JE, M, M-R, HBV, DT	33	51	84
และตรวจสุขภาพ			
รวม	76	118	194

หมายเหตุ ในจำนวนนี้ ไม่มีเด็กที่รับวัคซีนในวันนั้นกลับมาหาหมอใหม่ ด้วยอาการต่างๆ ที่โรงพยาบาลเลย

2.2 วัคซีน DTP ที่ให้บริการในวันที่ 19 มกราคม 2536 เป็นวัคซีนที่ได้รับสนับสนุนจากศูนย์โรคติดต่อทั่วไป เขต 12 เป็น Lot No. ที่ 5/1 และ 4/2 มีการเบิกจ่ายให้อยู่เป็นประจำเดือนละ 1 ครั้ง และครั้งสุดท้ายเบิกจ่ายจากห้องยาไปเก็บไว้ที่แผนกฉีดยา เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2536 จำนวน 50 Vial (500 Dose) และวัคซีน Lot No. นี้ ศูนย์โรคติดต่อทั่วไป เขต 12 ได้สนับสนุนให้จังหวัดต่างๆ ในเขต 12 คือ ตรัง, สตูล, พัทลุง, สงขลา, ปัตตานี, ยะลา และนราธิวาส

2.3 การเก็บและการฉีดวัคซีน การเก็บ ห้องยาจะเบิกวัคซีนจากคลังยามาเก็บไว้ และแผนกฉีดยาจะเบิกจากห้องยาไปเก็บไว้ที่แผนก เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อฉีดให้แก่ผู้มารับบริการโดยการฉีดใช้เข็ม และไซริงค์ 1 ชุด ต่อ 1 คน (Disposable)

3. การเก็บตัวอย่างของวัตถุที่สงสัยส่งตรวจ

3.1 วัคซีน DTP Lot No. 5/1 และ 4/2 จำนวน Lot ละ 10 Vial โดยส่งตรวจที่กองชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

การดำเนินการที่ได้จัดทำไปแล้ว

1. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหาดใหญ่ ได้ชี้แจงและทำความเข้าใจแก่ญาติเด็ก ให้เข้าใจให้ถูกต้องในเรื่องการให้วัคซีนแล้ว

2. ส่งวัคซีน DTP Lot No. 5/1 และ 4/2 ให้กองชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

3. เพิ่มบริการ Well Baby Clinic เป็นสัปดาห์ละ 2 วัน

4. ระวังการให้วัคซีน Lot นี้ ไว้ก่อน จนกว่าผลการชันสูตร จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะแจ้งมา

5. นักข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหาดใหญ่ และจะลงข่าวใหม่เพื่อแก้ความเข้าใจผิดของประชาชน ในเรื่องการให้วัคซีนในเด็ก โดยจะออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง ตรัง. ในวันที่ 25 มกราคม 2536 เวลาประมาณ 18.00-18.30 น. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหาดใหญ่ จะประเมินผลการมารับบริการของจำนวนเด็กใน Well Baby Clinic ในสัปดาห์ต่อมา

สรุปผลการสอบสวน

การตายครั้งนี้ ผู้ตายชื่อ เด็กหญิงพุดสนา ไตรภรณ์ อายุ 2 เดือน บุตรี นายจิระศักดิ์ ไตรภรณ์ และนางรัชนก โซติรัตน์ อยู่บ้านเลขที่ 105/2 ถนนโชคสมาน 1 ตำบลคลองขี้ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา เด็กมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ก่อนรับวัคซีน DTP และ OPV เข็มที่ 1 และเป็นเด็กที่คลอดก่อนกำหนด สภาพร่างกายปกติ คลอดที่โรงพยาบาลหาดใหญ่น้ำหนักแรกคลอด 2,800 กรัม แพทย์ชันสูตรวินิจฉัยสาเหตุการตายเบื้องต้นว่าเป็น Sudden Death Syndrome และลักษณะดังกล่าวนี้ เคยมีประวัติการพบในโรงพยาบาลหาดใหญ่ เมื่อ 1 - 2 ปีที่แล้ว 1 ราย โดยเป็นบุตรของแพทย์ที่ทำงานในโรงพยาบาลหาดใหญ่

การสอบสวนในครั้งนี้ได้สำเร็จลงได้ด้วยดี จากความร่วมมือของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลหาดใหญ่ และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้อำนวยการศูนย์
ระบาดวิทยาภาคใต้ จังหวัดสงขลา ผู้อำนวยการพิเศษด้านส่งเสริมและพัฒนา ศูนย์โรคติดต่อ
ทั่วไปเขต 12 และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 12 ผู้สอบสวน
โรคขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

รายงานโดย

นางสาวนันทนา สุขมา นักวิชาการควบคุมโรค 4

งานเฝ้าระวังและสอบสวนโรค ศูนย์ระบาดวิทยาภาคใต้ จังหวัดสงขลา

#####

ประกาศ

จากผลการดำเนินการจัดทำรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ในรอบปี 2535
ที่ผ่านมา กองระบาดวิทยาขอขอบคุณทุกๆ ท่านและหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือในการส่ง
บทความเพื่อเผยแพร่ในรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าใน
ปี 2536 นี้ จะได้รับความร่วมมือจากท่านต่อไป

เพื่อให้การดำเนินงานการจัดทำรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์เป็นไปด้วยดี
กองระบาดวิทยา ใคร่ขอแจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดทำรายงาน และวิธีปฏิบัติในการส่งบทความ
ต่างๆ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานและประสบการณ์ทาง
ระบาดวิทยา
2. เพื่อรายงานสถานการณ์โรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา เสนอให้ผู้บริหาร
งานสาธารณสุขทุกระดับ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอบทความ หรือผลงานวิจัย ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่
เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางระบาดวิทยา รวมไปถึงบุคคลภายนอก กระทรวงสาธารณสุข

วิธีปฏิบัติ

1. บทความที่ส่ง ให้พิมพ์ในกระดาษ A4 ความยาวของเรื่องประมาณ 6 หรือ 12 หน้า
2. จัดทำบทสรุป Highlight ของเรื่อง พิมพ์ในกระดาษ A4 ความยาว 8-12 บรรทัด

กองระบาดวิทยา ยินดีรับรายงานผู้ป่วย รายงานสอบสวนโรค หรืออันตรายจาก
สิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาการแพทย์และสาธารณสุขอื่นที่น่าสนใจ

กรุณาส่งมายัง : รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ 10200

#####

สรุปสถานการณ์โรคเอดส์ ประจำวัน ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2536

กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

ตั้งแต่เริ่มมีรายงานผู้ป่วยเอดส์รายแรกในปี พ.ศ. 2527 กองระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยเอดส์
1 ราย และในปีต่อมา จนถึง วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536 ได้รับรายงานผู้ป่วยเอดส์ รวมทั้งหมด 1,569 ราย
เป็นผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ รวม 1,847 ราย

ในปี พ.ศ. 2534 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคเอดส์รวม 410 ราย มีผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ 397 ราย

ในปี พ.ศ. 2535 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคเอดส์ 1,015 ราย ได้รับรายงานผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์

1,051 ราย
ในปี พ.ศ. 2536 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคเอดส์ 32 ราย ได้รับรายงานผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์

35 ราย

ผู้ป่วยโรคเอดส์

ได้รับรายงานเพิ่มเติมจากยอดครั้งที่แล้ว 180 ราย แยกเป็นผู้ป่วยปี พ.ศ. 2534 2 ราย พ.ศ. 2535

146 ราย ปี พ.ศ. 2536 32 ราย รวมเป็นผู้ป่วยเอดส์ ทั้งสิ้น 1,569 ราย รายงานเพิ่มเติมได้รับจาก 35 จังหวัด

แยกเป็นจังหวัดทางภาคเหนือ 80 ราย ภาคกลาง 64 ราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 28 ราย และภาคใต้ 8 ราย

ผู้ป่วยเอดส์ที่รายงานในรอบนี้ เป็นเพศชาย 168 ราย รวมเป็น 1,379 ราย เพศหญิง 12 ราย รวมเป็น 190 ราย

ปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วยที่ได้รับรายงานเพิ่มขึ้นเป็นกลุ่มที่ติดต่อกจากการมีเพศสัมพันธ์ 132 ราย ติดยาเสพติด

ชนิดฉีดเข้าเส้น 10 ราย ทารกติดเชื้อจากมารดา 5 ราย และไม่ทราบปัจจัยเสี่ยง 24 ราย ปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วยเอดส์

ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มติดต่อกจากการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 77.9 (1,220 ราย) แยกเป็นชายรักต่างเพศ ร้อยละ 68.3

(1,070 ราย) หญิงรักต่างเพศร้อยละ 7.1 (110 ราย)

ผู้ป่วยเอดส์ยังคงมีชีวิต 879 ราย เสียชีวิตไปแล้ว 690 ราย

ผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์

ได้รับรายงานเพิ่มเติมจากยอดครั้งที่แล้ว 189 ราย แยกเป็นผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2534 เปลี่ยนเป็นผู้ป่วยเอดส์

1 ราย พ.ศ. 2535 155 ราย และปี พ.ศ. 2536 35 ราย รวมเป็นผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ทั้งสิ้น 1,847 ราย

โดยได้รับรายงานจาก 36 จังหวัด แยกเป็นภาคเหนือ 114 ราย ภาคกลาง 51 ราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 16 ราย

และภาคใต้ 8 ราย

ปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วยที่ได้รับรายงานเพิ่มขึ้น เป็นกลุ่มที่ติดต่อกจากการมีเพศสัมพันธ์ 148 ราย ยาเสพติด

ชนิดฉีดเข้าเส้น 22 ราย ทารกติดเชื้อจากมารดา 4 ราย และไม่ทราบปัจจัยเสี่ยง 15 ราย

ปัจจัยเสี่ยงส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มติดต่อกจากการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 77.6 (1,433 ราย) เป็นประเภทชาย

รักต่างเพศ ร้อยละ 64.0 (1,182 ราย) หญิงรักต่างเพศ ร้อยละ 11.0 (215 ราย) กลุ่มทารกที่ติดเชื้อจากมารดา

ร้อยละ 3.7 (48 ราย) ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น 14.8 (273 ราย) ผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ส่วนใหญ่ยังคงมี

ชีวิตอยู่ 1,588 ราย ที่เสียชีวิตไปแล้ว 259 ราย

หมายเหตุ 1. ได้ยกเลิกการรายงานผู้ติดเชื้อเอดส์ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 2

(พ.ศ. 2534) ลงวันที่ 4 กันยายน 2534 เรื่อง ชื่อโรคติดต่อและอาการสำคัญ

2. กองระบาดวิทยาทำการตรวจสอบข้อมูลเพื่อแก้ไขรายงานตามคำสั่งงานสาธารณสุข

จังหวัดแต่ละแห่งแจ้งขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายงานผู้ป่วยตามบัตร 507/1